

26.2.11 Autarkie en Earthship

Autarkie (📖 van Grieks 'zelf' en 'voldoende zijn') is het streven zo min mogelijk afhankelijk te zijn van anderen. Zelfverzorging, zelfredzaamheid of zelfvoorziening zijn synoniemen.

Ook totalitaire regimes en sekten streven vanuit eigen afscherming en wantrouwen naar autarkie.

De term wordt recent veel gebruikt in architectuur en zelfvoorzienende woonconcepten.

Vroeger was zelfvoorziening gewoon en noodzakelijk om te overleven. Tegenwoordig krijgt het een nieuw en ander karakter, met een accent op wonen zonder afhankelijk te zijn van (multinationale) energieproducenten en –distributeurs.

Industrialisatie en schaalvergroting brachten comfort en welvaart. Maar ook afhankelijkheid en kwetsbaarheid. We hebben ons eigen leven niet meer zelf in de hand. Veel mensen willen weer aarden op een eigen plek, eigen basis, eigen baas. Het is een levensstijl, met een kostenvoordeel.

Er zijn twee autarkische stromingen te onderscheiden. De traditionele kiest voor eenvoudig leven zonder veel luxe, de 'geitenwollen sokken' stroming. Daarnaast is er de nieuwe technologische stroming die vooral focust op eigen en duurzame energieproductie.

Maar ook zelf voorzien in voedsel, (schoon) water en afvalverwerking horen bij het concept.

Aan de Amsterdamse NSDM-werf ligt de **GeWoonboot**, een duurzaam drijvende woning die zelfvoorzienend is. De betonnen drijfbak is eigendom van woningcorporatie De Keyen en dient als inspiratiebron.

Al het afvalwater wordt naar het ecologisch zuiveringssysteem geleid dat als een tuin naast de woning drijft. Het wordt hier gefilterd door rietvegetatie en bacteriën, en daarna via omgekeerde osmose verder gezuiverd voor huishoudelijk gebruik. Het water voor consumptie en douchen wordt eerst tot 87 graden verwarmd.

De Gewoonboot maakt haar eigen elektriciteit met een combinatie van zonnecellen en een zuinige dieselgenerator. De warmte van de generator wordt gebruikt voor de cv en het kraanwater.

Het Brandenburgse dorpje **Feldheim**, tussen Berlijn en Leipzig, verklaarde zich in oktober 2010 zelfvoorzienend. Ze hebben geen Russisch gas, geen Arabische olie, en geen Duitse kernenergie meer nodig. Ze regelen alles zelf, en leven van de wind en van de mest van de eigen koeien.

De inwoners produceren met hun eigen coöperatie alle eigen (en meer) energie met (43) windmolens en mest. Ze zijn eigenaar en afnemer van de biogas verwarmingsinstallatie, en eigenaar van hun stroomnet.

🎵 *Ik ben op aarde om anderen te helpen. Maar waarom zijn die anderen hier??*

De term **Earthship** 📖 is bedacht door de Amerikaan Michael Reynolds die als architect sinds 1969 praktiseert.

Een aardeschip is een autonoom gebouw gemaakt van afgedankte autobanden, volgestampt met aarde, meestal gemaakt in U-vorm, met de vensters aan de zonnige kant om zoveel mogelijk licht en warmte binnen te laten.

Niet-dragende binnenmuren zijn vaak gemaakt met blikjes (of flessen) als bouwstenen. De muren worden meestal dik bepleisterd met adobe, leem of kalk. Het dak wordt zwaar geïsoleerd. Meestal wordt gezorgd voor eigen energievoorzieningen.

In 2009 kwam het eerste earthship in Nederland gereed in Zwolle (een theeschenkerij).

In het najaar van 2011 is begonnen met de bouw van een woonwijk van 23 aardehuizen in Olst. De 23 woningen zijn klaar sinds 2015.

♪ Het leven begint wanneer je je niets meer aantrekt van wat andere mensen over je denken. Godfried Bomans